

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Румен Иванов Стаматов
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“
в Софийския университет „Св. Климент Охридски“

по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по биология – съдържание на биологичното образование и рефлексивни технологии).

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 44 от 29.05.2018 г. за нуждите на катедра „Методика на обучението по биология“ към Биологически факултет като кандидат участва гл. ас. д-р Иса Иса Хаджиали.

1. Общо представяне на получените материали

Предмет:

Със заповед на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в СУ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по (Методика на обучението по биология), обявен за нуждите на катедра „Методика на обучението по биология“ към Биологическия факултета.

Единственият кандидат гл. ас. д-р Иса Иса Хаджиали от катедра „Методика на обучението по биология“ към Биологическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ е представил комплект материали на хартиен носител, който е напълно в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав и включва всички необходими документи.

Кандидатът гл. ас. д-р Иса Хаджиали е представил общо 63 научни труда, които обобщено могат да се опишат така:

Вид на труда	Брой
Монографии	1
Учебници и учебни помагала	8
Публикации в издания, реферирани и индексирани в SCOPUS или с IF	14
Публикации в издания, реферирани и индексирани в ERIH PLUS	3
Публикации в издания, реферирани и индексирани в INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL	1
Статии в нереферирани научни списания, публикувани след рецензиране	9
Доклади, публикувани в пълен текст от национални конференции	6
Доклади, публикувани в пълен текст от международни конференции	3
Отзив за книга и юбилей	2
Участия в национални конференции с публикувано резюме	3
Участия в международни конференции и конференции с международно участие с публикувано резюме	13
Общ брой	63

От тези представени трудове се приемат за рецензиране по конкурса 39 (ще добавя още едно заглавие, което кандидатът не е посочил, но то е публикувано в сериозен научен сборник, издаден в Педагогическия факултет на ПУ). Тези 39 (или 40) публикации ще бъдат отчетени при крайната оценка, тъй като са публикувани след защитената от кандидата дисертация и отговарят напълно на изискванията към сериозни научни публикации. Освен тях в списъка фигурират и 8 публикации преди датата на защитената дисертация, както и 13 резюмета на доклади, документиращи участието на И. Хаджиали в научни форуми (международни и национални научни конференции) и два отзива. Те няма да се рецензират, но допълват общата картина на внушителната научна продуктивност на кандидата.

Рецензираните научни трудове се разпределят така: 1 монография, 8 учебници и учебни помагала, 5 студии и 25 статии. Публикациите на български език са 36, а на чужд (английски) език – 3; самостоятелните публикации са 4, а в съавторство – 35.

2. Кратки биографични данни на кандидата)

Иса Иса Хаджиали е роден през 1974 г., завършил е Биологическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ със специалност учител по биология (ОКС „Магистър“) и химия, както и четири учителски специализации в ДИУУ – СУ „Св. Кл. Охридски“, придобил е всички професионално-квалификационни степени (ПКС) на учител по биология. През 2012 г. е защитил дисертация за ОНС „доктор“ по методика на обучението по биология в много перспективна проблематика (рефлексивният подход в гимназиалния етап на биологичното образование), която е новаторска в много отношения. Тази перспективна научна проблематика И. Хаджиали последователно и успешно разработва и впоследствие.

Работил е като учител по биология (и химия) в няколко училища от 1998 до 2013 г. От същата година след конкурс е главен асистент по методика на обучението по биология в СУ, където изпълнява разнообразни преподавателски и изследователски задачи и несъмнено е натрупал солиден опит като университетски преподавател. Както достатъчно продължителният му и целенасочен професионален път, така и придобитата разностранна научна квалификация дават основание да се заключи, че д-р Иса Хаджиали е професионалист с богат опит и хармонична подготовка – теоретична и практическа, – което е солидна предпоставка за да придобие длъжността „доцент“ по методика на обучението по биология.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

Общата оценка на учебно-преподавателската дейност и професионалната (преподавателска) подготовка на кандидата д-р Иса Хаджиали заслужава да бъде висока. В детайли това по-аргументирано ще направят вътрешните рецензенти, но съдейки по разнообразните и многобройни курсове от лекции и упражнения, които той изнася в различни специалности, както и познавайки неговия потенциал, без колебание ще оценя тази страна на неговата работа категорично положително.

Оценката на научната и научно-приложна дейност на кандидата ще започна с подчертаване на неговата последователна, ангажирана и ефективна тематична привързаност към проблематиката, свързана с рефлексията. На тази проблематика са посветени 14 от всички 39 публикации на И. Хаджиали, с които участва в конкурса (а от пълния списък от 63 заглавия посветени на рефлексивната тема са 26).

И. Хаджиали е един от пионерите на създаването на цялостна концепция за трансформирането на теоретичните идеи за рефлексията в набор и/или система от технологии и приложни образователни и възпитателни методики с рефлексивен характер, предназначени за широката образователна практика; в преобладаващия брой от представените негови публикации той изнася и убедителни научни (емпирични) потвърждения за практическата ефективност на тези технологии и методики. В монографията (в съавторство, като И. Хаджиали е първи автор) „Рефлексията в обучението по биология – теоретични основания и практически решения“ (2017) е поставена и твърде успешно решена амбициозната задача да бъде проучена рефлексията комплексно и системно, като най-абстрактните теоретични идеи бъдат технологизирани, подготвени за приложение в образователната практика (конкретизирани в обучението по биология) и успешно апробирани. Приносният характер и на комплексно формулирания проблем, и на успешното му решение е несъмнен.

Серията от 8 учебници и учебни помагала съдържат убедителни доказателства за методическата и преподавателска класа на кандидата и също съдържат приложни приноси.

В многобройните статии и студии на кандидата И. Хаджиали са застъпени и компетентно разработвани и редица други теми. Много интересна е тематиката за извънучилищните форми на образованието по биология – летни академии за ученици, университет за деца и др., които освен за модернизация на учебния процес имат и голям потенциал за повишаване на мотивацията му. Серия от публикации третират темата за модерното осмисляне от учениците на природонаучното образование – в светлината на екологичната култура, възпитанието на ценности и гражданска позиция, здравно образование и възпитание и др. Тази насоченост на изследователската дейност на д-р И. Хаджиали ѝ придава не само сериозен приложен заряд, но и свидетелства за сериозна ангажираност с актуалните проблеми и трудности на самото училищно образование – в частност проблема за учебната мотивация.

Трябва специално да се посочи и подчертае, че 14 от публикациите на кандидата са в издания, които са реферирани и индексирани в SCOPUS и др. Общият брой на цитиранията на неговите трудове аз изброих на 49, но също така важно е, че от тях 31 са в статии, реферирани в световно известни бази данни с научна информация (ERIH PLUS, SCOPUS, ISI WEB OF KNOWLEDGE). Така и косвено, и пряко – чрез оценката на колегията – се потвърждава високото научно равнище на представените от кандидата трудове.

За приносите вече споменах – те са сериозни и многопосочни (научни, научно-приложни и приложни) и напълно приемам всички приносни претенции на д-р Иса Хаджиали в неговата самопреценка.

Внедрителската дейност на кандидата е най-вече в неговите учебници и учебни пособия, ориентирани пряко към масовия учебен процес.

4. Оценка на личния принос на кандидата

В сериозния личен принос на И. Хаджиали в подготовката на представените колективни работи съм категорично убеден, тъй като познавам сериозната му работа още като докторант в ПУ и задълбоченото му вникване в рефлексивната проблематика. Убеден съм също, че той е бил солиден партньор в авторските екипи с които е работил, предвид неговата висока теоретична подготовка и много сериозен практически опит.

5. Критични забележки и препоръки

Нямам никакви критични забележки към научното равнище на представените работи. На д-р И. Хаджиали ще препоръчам още по-смело и самоуверено да пристъпва към самостоятелни разработки (естествено, без да изоставя екипната работа).

6. Лични впечатления

Личните ми впечатления от д-р Хаджиали са от времето, когато беше докторант в ПУ и той успешно усвояваше сложната рефлексивна проблематика, която и аз дълги години разработвам. Имам категорични положителни впечатления от участията му в научни форуми (включително и в ПУ), както и от мненията на неговите научни ръководители и колеги.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от д-р Иса Иса Хаджиали категорично **отговарят на всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Кандидатът в конкурса е представил **значителен** брой научни трудове, публикувани след материалите при защитата на ОНС „доктор“, и в тях има оригинални и сериозни научни и приложни приноси, като представителна част от тях са публикувани в списания и научни издания с висок академичен престиж. Основната част от неговата продукция е пряко ориентирана към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на д-р Иса Хаджиали е **несъмнена**.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове и анализ на съдържащите се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята категорична **положителна** оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Биологически факултет на СУ за избор на гл. ас. д-р Иса Иса Хаджиали на академичната длъжност „доцент“ в СУ „Св. Климент Охридски“ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по биология – съдържание на биологичното образование и рефлексивни технологии).

5.10.2018 г.

Рецензент:
/Проф. дпн Румен Иванов Стаматов/